

Voetafdruk

Of ik als klimaatwetenschapper niet beter zou ophouden met vliegen. Die vraag wordt me vaak gesteld. In gesprek met de burens, op twitter, na een lezing. Ja, zelfs Thomas Vanderveken kon het niet laten, live op TV. Misschien terecht en ik doe mijn best. Korte vluchten vermijd ik en over zeldzame lange vluchten, bijvoorbeeld om mijn 82-jarige moeder na anderhalf jaar COVID te bezoeken, voel ik me schuldig. Want één transatlantische vlucht kan heel mijn opgebouwde koolstofkrediet – door zonnepanelen, met de fiets naar het werk en eindeloze veggie burgers – in één klap teniet doen.

Dat weet ik omdat ik wel eens mijn CO₂- voetafdruk berekend heb. Maar laat die handige manier om je persoonlijke CO₂-uitstoot te berekenen nu net een uitvinding zijn van BP, *British Petroleum*. In 2004 lanceerde BP de *carbon footprint calculator*, een goed doordachte PR-stunt om de schuld van de klimaatopwarming van zich af te schuiven en op de schouders van de consument. Het zijn jóuw dagdagelijkse activiteiten die klimaatopwarming veroorzaken, jóuw werk, jóuw voeding, jóuw huis, jóuw vliegreis, niet de onverdroten ontginningen van de oliegianten.

Aan de poten van dat verhaal heeft COVID flink gezaagd. Onze persoonlijke CO₂- voetafdruk is in quarantaine drastisch gedaald. Maar terwijl wij 2020 doorbrachten in zoom-vergaderingen, ging de fossiele brandstofindustrie rustig door met uitstoten en lobbyen, zoals een [verborgen camera](#) van Greenpeace vorige week nog toonde. Onze globale CO₂- uitstoot is in 2020 dan wel gedaald met [5.8%](#), dat is nog mijlenver verwijderd van de dalingen die nodig zijn om tegen 2050 klimaatneutraal te worden, zoals de EU en de VS nastreven.

Versta me niet verkeerd. Hoewel het volledig lamleggen van de transportsector en het openbaar leven natuurlijk niet de meest efficiënte, laat staan de meest aangename manier zijn om dat doel te bereiken, zijn individuele inspanningen wel belangrijk. Elk druppeltje helpt om die gloeiendhete plaat af te koelen. Bovendien helpen zulke persoonlijke inspanningen om het gevoel van machteloosheid te bestrijden dat klimaatnieuws kan teweegbrengen. Overweldigd door het nieuws van de hittegolf in Canada? Neem de fiets naar het werk. Hard trappen werkt wonderbaarlijk tegen moedeloosheid.

Maar waar wij als individu het grootste verschil kunnen maken, is met woorden en met druk, meer nog dan met individuele daden. Met onze stem kunnen we het vuur aan de schenen leggen van politici, van financiële instellingen, en van ieder die macht heeft, via wetgeving of investering, om de uitstoot van de fossiele brandstofindustrie aan banden te leggen. Hard trappen dus, niet alleen op uw pedalen, maar ook tegen die schenen.